

Guugelmugel- punktcomm

148. hooaeg

JUTA — KADRI-LIIS KUKK
MERISIGA — RAIKO RAALIK

GUUGELMUUGELPUNKTKOMM

LASTEOOPER ÜHES VAATUSES

HELILOOJA TAUNO AINTS

LIBRETO REIN PAKK, AAPO ILVES, TAUNO AINTS

LAULUSÕNAD AAPO ILVES

LAVASTAJA MARKO MATVERE

MUUSIKAJUHT JA DIRIGENT TAAVI KULL

KUNSTNIK ROSITA RAUD

KOREOGRAAF MARIKA AIDLA

VALGUSKUJUNDAJAD IMBI MÄLK, ANDRES SARV

VIDEOKUJUNDAJA JANEK SAVOLAINEN

KOORMEISTER PIRET TALTS

KONTSERTMEISTRID MARGUS RIIMAA, PIIA PAEMURRU, KATRIN NUUME

INSPITSIENT ÜLLE TINN

ESIETENDUS 28. OKTOOBRI 2017 VANEMUISE VÄIKESES MAJAS

TEGELASED

JUTA PIRJO JONAS VÕI KADRI-LIIS KUKK

ISA / MUST SIMO BREEDE VÕI JAAN WILLEM SIBUL

VANAEMA REIGO TAMM (RO ESTONIA) VÕI OLIVER TIMMUSK

MERISIGA POSSU MÄRT JAKOBSON VÕI RAIKO RAALIK (RO ESTONIA)

VALGE KARMEN PUIS VÕI ARETE TEEMETS

SININE MERLE JALAKAS VÕI SIGRID MUTSO

VÄRVIPLIATSID MILVI LUIK, MERLE AUNPUU, KAJA ILMJÄRV, LUULE VEZIKO,
ELIN KAIV, MARIKA VILLEMSON, INGE ÕUNAPUU, AIME ROOSILEHT, KRISTEL OJA,
KRISTIINA HOVI, IVAR SAKS, TARMO TEEKIVI, RAINER AARSALU, EDGAR MIKKEL,
ELMAR POOL, ALO KURVITS, ANDRES ROSS, UKU-MARKUS SIMMERMANN

ROSITA RAUA KOSTÜÜMIKAVAND

JUTA — PIRJO JONAS

JUTA — PIRJO JONAS
VANAEMA — REIGO TAMM

„GUUGELMUUGELPUNKTKOMMIS“ JUHTUB NII, ET:

VÄIKE JUTA ON MAAL VANAEMA JUURES. TA IGATSEB ISA JÄRELE, KES TÖÖTAB SOOMES. KIREVATE PÄEVASÜNDMUSTE JÄREL UINUDES SATUB JUTA KOOS OMA MERISIGA POSSUGA VEIDRASSE UNENÄOMAAILMA, KUS TEGELASTEKS ON ÜLEELUSUURUSES VÄRVIPLIATSID. PLIATSITE KUNINGRIIKI VALITSEB VÕIMUAHNE NING SÜDAMETU VALGE PLIATS, KES KÕIK TEISED VÄRVID TUHMIKS JA ALANDLIKUKS ON SURUNUD. JUTA SAABUMINE VALLANDAB REVOLUTSIOONI, MISJÄREL ALLASURUTUD VÄRVID SAAVAD OMA KAOTATUD TERAVUSE NING ERKSUSE TAGASI. ENNE ÄRKAMIST JÄRGMISEL HOMMIKUL, KUI KIREV UNENÄGU LÄBI SAAB, MÕISTAB TÜDRUK, ET TEMA KODUMAA VÄRVID ON SININE, MUST JA VALGE.

JUTA — KADRI-LIIS KUKK

Helilooja TAUNO AINTS:

„Guugelmugelpunktkomm“ räägib tänapäevastest ja ka mulle olulistest asjadest - värvidest, tunnetest, tähendustest ja mängust.

Muusikas on olemas värvid. Mitte täpselt kollane ja roheline nagu värvipliatsitel vaid tundevärvid kõikide erinevate varjunditega. Sõnadega on nendele nime andmine raske. Sõnad justkui teevad nad kohe mustaks ja valgeks. Kuid neid värve on lõputu hulk ja sarnaselt pliatsitega saab teha nende abil palju erinevaid kõlapilte. Kõlapildid on nootidena kirjas. Kui lauljad hakkavad noote laulma ja muusikud oma pillidega esitama, ärkavad tundevärvid ellu ja on päriselt olemas. Iga kord natuke isemoodi.

Muusika on alati mänguline, kasvõi väljendis „pilli mängima“ ja seda on ka „Guugelmugelpunktkomm“, kus juhtub igasuguseid asju ja toimub lõbusaid muutusi. Muutused muudavad mängu huvitavaks ja tähendusrikkaks. Paljud tähendused on aga hoopis tõsised, kuigi alguses ajavad naerma. Head osasaamist sellest mängust ja tähendustest!

Nüüd natuke muusikateatrist ja ooperitest üldiselt:

Kindlasti oled sa juba käinud **teatris** etendusi vaatamas. Toremaid lugusid, päris näitlejaid, kostüüme ja dekoratsioone? Arvan, et nõustud minuga - see on väga põnev!

Ooper on ka **ülipõnev**! Ainult et näitlejate asemel on laval ooperilauljad ja rääkimise asemel nad laulavad publikule suure **orkestri** saatel.

Kõik muusikaga lavastused ei ole muidugi ooperid. Võib-olla oled sa näinud „Detektiiv Lottet“ või „Lottet Unenäomaailmas“? Need on väga kuulsad ja tuntud lavastused vahva muusikaga. Mis vahet on siis „**Detektiiv Lottel**“ ja „**Guugelmuugelpunktkommil**“? Kui tavaliselt inimesed räägivad teineteisega, siis ooperis nad pigem „laulavad teineteisega“, ehk et ajavad omavahel juttu lauldes. Tähtis on veel seegi, et ooperimuusika on enamasti ikka klassikalise moega muusika. Popmuusikaga lavastusi kutsutakse hoopis **muusikalideks** ja need on rohkem tavalise näitemängu moodi - seal lauldakse ja kõneldakse vaheldumisi. Aga ka oopereid tehakse uuemal ajal pisut teistmoodi kui vanasti, sellepärast ei ole vahe nende kahe žanri vahel alati selge ja puhas - mõni ooper on natuke muusikali moodi ja mõni muusikal päris palju ooperi moodi. „Ooperifantoomist“ oled kuulnud?

Osadele inimestele **ooper** kahjuks siiski väga ei meeldi, nad mõtlevad, et laval tehakse lihtsalt kõva ja hirmsat häält. Nad kujutavad ette, et

ROSITA RAUA KOSTÜÜMIKAVAND

MERISIGA — RAIKO RAALIK

ooper tähendab just seda, kui **solist** laulab nii valju ja kõrge häälega kui vähegi saab. Tõele au andes tuleb märkida, et vahel see tõesti nii paistab. Tegelikult aga kuulub „hirmsa ja kõrge“ hääle tegemine ilmtingimata ja alati **loo jutustamise** juurde – suuri tunded ja natuke õudseid olukordi on niimoodi selgem väljendada. Aga seda ei tehta ju ometi kogu aeg! No mõtle – kui sa juhtud nägema lühikest lõiku mõnest filmist ja seal on midagi, mis sulle ei meeldi (näiteks hiigelämblik!), ei saa sa ju ometi arvata, et kogu film ja kõik ülejäänud filmid ongi sellised. See mõte oleks väga rumal, sest kõik ju teavad, et on olemas igasuguseid filme. Ja pealegi, kui sama film lõpuni vaadata, võib juhtuda, et see hoopis **meeldib** sulle väga!

Ooperi kuulamise-vaatamisega võib juhtuda samamoodi. See võibki **meeldima** hakata! On muidugi olemas igasuguseid oopereid (nagu ka igasuguseid raamatuid ja filme ja arvutimänge), aga et asjast aru saada, tuleb kõigepealt mõnda neist algusest lõpuni vaadata ja **kuulata**.

Lauljad, kes ooperilavastustes laulavad, on täiesti kindlalt kaua ja palju muusikat ning ooperilaulmist õppinud, sest vastava hääle tegemine ei tule iseenesest. Täiesti erakordne lugu juhtus aga „Guugelmuugelpunktkommi“ **lavastaja** Marko Matverega, kes hakkas ooperit laulma üldse ilma ooperilaujate koolis – Eesti Teatri- ja Muusikaakadeemias – käimata. Õigupoolest oli ta kunagi ammu samas koolis hoopis draamanäitlejaks õppinud. No laulnud ja

bändiga muusikat teinud oli ta küll varem ka. Marko on **Vanemuises** lavastanud Tauno Aintsi ooperi „Rehepapp“ ja ise seal rehepapp Sanderi osa laulnud.

Lapsed aga ei saagi ooperihäält teha, selleks peavad nad enne suureks kasvama ja nende hääledki peavad suureks kasvama. Nii laulab näiteks „**Guugelmuugelpunktkommi**“ väikese tüdruku Juta rolli hoopis **kuulus** sopran. Igatahes on algajatele ooperisolistidele hea kooli kooris laulmas käia – küll õpetaja juba tulevase kuulsuse ära tunneb. Aga ka kooris on tore laulda. **Ooperikooris**. See kõlab võimsalt ja väga ilusasti. Paljudes suurtes (ja tegelikult ka väiksemates) ooperites on kooriliikmetel ülitähtis roll nii muusikaliselt kui lavastuse osatäitjatena.

Mees, kes laval kõrgemat sorti „peenikest“ häält teeb on **tenor**. Ajalooliselt laulavad tenorid enamasti esimeste armastajate ja heade kangelaste rolle. Tema paariliseks laval on reeglina väga kõrge ja helisev naishää – **sopran**. Veidi madalama kõlaga mõnusat naishäält kutsutakse **aldiks** või **metsosopraniks** ja madalaid meeshääli **baritoniks** ja **bassiks**. Bass teeb eriti jämedat „tõrrepõhjähäält“ ning laulab tihti kuningate või pahade kangelaste rolle, aga „Guugelmuugelpunktkommi“ laulab bass hoopistükki merisiga Possu osa.

Oopereid on kirjutanud väga kuulsad **heliloojad**: Claudio Monteverdi (1567–1643), Georg Friederich Händel (1685–1759), Wolfgang

Amadeus Mozart (1756–1791), Richard Wagner (1813–1883), Giuseppe Verdi (1813–1901), Giacomo Puccini (1858–1924), Benjamin Britten (1913–1976), eesti heliloojatest Eduard Tubin, Märt-Matis Lill, Tauno Aints ja veel paljud-paljud teised.

Tavaliselt etendatakse oopereid **ooperimajades** milledest mõned on **maailmakuulsad** ja väga uhke välimusega – *La Scala* Itaalias, *Palais Garnier* Prantsusmaal, *Metropolitan Opera* USA-s. Etenduste ajal on lauljad enamasti laval ja orkester lava ees orkestriaugus, et publik näeks laval toimuvat. Aga võib ka teisiti. Näiteks on helilooja Märt-Matis Lill kirjutanud ooperi „Tulleminek“, mida etendatakse Tartus, väikeses Sadamateatris ja kus orkestriliikmed istuvad ning musitseerivad hoopis rõdul.

Tavapäraselt on ooper jagatud vaatusteks. Neid on enamasti kaks, aga võib olla ka üks (nagu „Guugelmugelpunktkommis“) kolm, neli või vahel harva isegi viis.

Pane nüüd tähele - ooper algab juba siis, kui **dirigent** asub orkestri ette. Selle peale avaldab **publik** muusikutele austust ja **aplodeerib**. Kohe peale seda algab ooperi **avamäng**, mis sisaldab kõiki muusikalisi teemasid, mida hiljem tegevuse käigus kuulda saab. Ja siis lugu algabki.

Soovime kõigile head vaatamist ja kuulamist ning loodame Sind peale „Guugelmugelpunktkommi“ vaatamist kohata ka Vanemuise teatri teistel ooperietendustel!

VALGE — KARMEN PUIS
SININE — MERLE JALAKAS

LAVASTAJA MARKO MATVERE

GOOGLEMOOGLEDOTCOM

(Guugelmugelpunktkomm)

Children's opera

Composer Tauno Aints

Librettists Rein Pakk, Aapo Ilves & Tauno Aints

Lyrics Aapo Ilves

Musical director & conductor Taavi Kull

Director Marko Matvere

Designer Rosita Raud

Lighting designers Imbi Mälk & Andres Sarv

Choreographer Marika Aidla

Starring Pirjo Jonas or Kadri-Liis Kukk,

Simo Breede or Jaan Willem Sibul,

Reigo Tamm (NO Estonia) or Oliver Timmusk,

Märt Jakobson or Raiko Raalik (NO Estonia),

Karmen Puis or Arete Teemets,

Merle Jalakas or Sigrid Mutso & the Vanemuine opera chorus

Googlemoogledotcom is the story of a girl named Juta who lives in the countryside at her granny's. Juta is a totally ordinary girl but becomes involved in the most extraordinary adventures. When her sweet little guinea pig Possu falls ill, granny tries to make Juta and Possu feel better. An unbelievably colourful magical world opens up: in their adventures, Juta and Possu have to do battle against evil-doers and the just plain weird, win friends, find courage, and it all ends well – that is, Possu gets better.

Google and Moogle yourself into a magical world with colourful adventures, music and theatrical magic!

Premiere on 28.10.2017, the Vanemuine Small Building

Googlemoogledotcom is a story about what happens after your switch off your mobile phone!

Emakeelne kultuur on hindamatu väärtus.

30. detsembril 2006 asutasime Vanemuise Fondi, et hoida ja toetada Eesti teatrikunsti.
Lubame hea seista fondi käekäigu eest

Olga Aasav, Kalev Kase, Mart Avarmaa, Tartu linn

Vanemuise Fond on loodud teatri töötajate erialase arengu ja koolituse toetuseks.
Fondi on võimalik teha annetusi:
SA Tartu Kultuurkapital / SEB pank 10102052050006 / Sampo Pank 334408570002
Märksõna: VANEMUISE FOND

Vanemuise fond tänab:

Olga Aasavit, Andrus Ansipit, Mart Avarmaad, Alar Kroodot,
Kalev Kaset, Mati Kermast, Eero Timmermanni,
Tartu linna, Vanemuise advendikontserdil annetajaid.

Teatrijuht Toomas Peterson

Muusikajuht Paul Mägi

Balletijuht Mare Tommingas

Draamajuht Tiit Palu

Lavastusala juht Rait Randoja

Lavameistrid Kaupo Jalas, Taivo Pöder,
Tanel Pärn, Jüri Urbel, Urmas Poom

Dekoratsiooniala Marika Raudam, Mait Sarap,

Ain Austa, Terje Kiho, Sirje Kolpakova, Andres Lindok,
Innari Toome, Aleksandr Karzubov, Indrek Ots, Mart Raja,
Armin Luik, Leenamari Pirn, Katrin Nigumann, Tarvo Vassil

Kostüümiala Ivika Jõesaar, Irina Medvedeva, Ruth Rehme-Rähni,
Küllli Kukk, Edith Ütt, Ivi Vels, Ljubov Guzun, Heli Kruuse, Luule Luht,
Tia Nuka, Kaire Arujõe, Valentina Kalvik, Inkeri Orasmaa, Daisy Tiikoja,
Elli Nöps, Marit Reinmets, Natalja Malinen, Olga Vilgats, Kertu Lepasaar,
Juta Reben, Malle Värno, Toomas Vihermäe, Henn Laidvee

Riietajad Eva Kõiv, Kadri Kangur, Kai Vahter

Grimm ja soengud Anne-Ly Soo, Rutt Laikask, Erle Vannus, Olga Belokon

Rekvisiitorid Kaie Uustal, Ave Liivamägi, Mirka Porrassalmi, Kadri Kaur

Valgusmeistrid Imbi Mälk, Andres Sarv, Raul Telliskivi, Taivo Pöder

Helimeistrid Toivo Tenno, Vladimir Holm

Videomeistrid Andreas Kangur, Juho Porila

Kava kujundanud Katrin Kelpman

Kava koostanud Kai Rohejärv

Fotograaf Imbi Mälk

Aasta toetaja

kinema

Ametlik autopartner

NISSAN | autospirit

Ametlik hotellipartner Tartus

DORPAT
HOTELL

Ametlik hotellipartner Tartus

LONDON
HOTELL

Ametlik hotellipartner Tallinnas

park inn
Central Tallinn

Tartu
heade mõtete linn

GIGA

KUKU

Postimees

KULTUURIMINISTEERIUM

AS GIGA on Vanemuise Sümfooniaorkestri Kassitoome tasuta suvekontserdi peasponsor.

Innovation
that excites

UUS NISSAN PULSAR

UUS AUTO, UUS KOGEMUS. TÄIUSLIK KAASLANE.

UUS NISSAN PULSAR

See on nii seest kui väljast dünaamiline auto. Kõige ruumikam salong oma klassis ja palju uuenduslikku varustust teevad perega reisimise väga mugavaks. Vaikne ja kergesti manööverdatav Nissan PULSAR on sinu jaoks nagu loodud.

**NÜÜD EI TASU VÄHEMAGA LEPPIDA.
UUS NISSAN PULSAR PANEB SUL PULSI LÖÖMA.**

BRONEERI PROOVISÕIT JUBA TÄNA!

autospirit

Autospirit Tartu OÜ

Turu 47, Tartu
tel 734 1422
www.autospirit.ee

**NISSANI OMANIK, LIITUGE
BOONUSPROGRAMMIGA!**

YOU+ NISSAN
KASULIK SULLE JA SINU AUTOLE NISSAN.EE/YOU+

Piltidel on illustreeriv tähendus. Nissan Pulsari keskmine kütusekulu on 3,6 – 5,1 l/100 km, CO₂ emissioon 94 – 119 g/km.

KINDLAD GARAAŽIUKSED

kinema

WWW.KINEMA.EE

